

Høringsnotat – Forslag til revidert forskrift om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget, Finnmark (Tanaforskriften)

Klima- og miljødepartementet sender på høring forslag til revidert forskrift om forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget. Formålet med forslaget er å sørge for at Tanaforskriftens bestemmelser er tydelige og forståelige, og å legge til rette for en representativ og effektiv lokal forvaltning i Tanavassdraget. Endringene innebærer både presiseringer av gjeldende regler og enkelte nye bestemmelser. Det foreslås blant annet å forskriftsfeste TFs rolle som et privat organ samt tydeliggjøre kravene til valg og geografisk sammensetning av TF. Det foreslås videre å opprette et eget kontrollorgan som skal påse at TFs sammensetning og virksomhet er i tråd med Tanaloven og Tanaforskriften.

Forslagene i notatet er basert på konsultasjoner med Tanavassdragets fiskeforvaltning og Sametinget og innspill fra rettighetshavere.

1 Bakgrunn

Ved vedtakelsen av Finnmarksloven ble det besluttet at forvaltningen av de store elvene, Tana og Neiden, ikke skulle løses i loven, men gjennom egne prosesser jf. § 28. For å følge opp Stortingets vedtak oppnevnte Miljøverndepartementet i 2008 et bredt sammensatt utvalg som fikk i oppdrag å utrede forslag til lokal forvaltning av fiskeressursene i vassdraget. Resultatet av utvalgets arbeid er Tanaforskriften som trådte i kraft i 2011. Tanaforskriften er opprettet med hjemmel i tidligere Finnmarksloven § 28, Tanaloven § 6 og lakse- og innlandsfiskloven § 6.

De spesielle rettighetsforholdene i Tanavassdraget gjorde at man anså det nødvendig å opprette et eget forvaltningsorgan. Fiskerettighetene i Tana skiller seg fra de fleste andre vassdrag i Norge fordi det er to grupper rettighetshavere i elva: de fiskeberettigete, som har rett til å fiske med alle lovlig redskaper, og øvrige innbyggere i Tana og Karasjok kommuner, som har rett til å fiske med stang. Stangfiskerett har også bosatte langs sideelvene til Tana i Kautokeino kommune, samt reindriftsutøvere under reindrift i elvedistriktet.

Forvaltningen av Tanavassdraget var før 2011 lagt til statlige organer, det vil si fylkesmannen, politimesteren og lensmennene i Tana og Karasjok. Tanavassdragets

Fiskeforvaltning (TF) ble opprettet i 2011 gjennom Tanaforskriften, for å ivareta den lokale forvaltningen av fisk og fisket i vassdraget.

Gjennom Tanaforskriften er TF opprettet med hjemmel i lakse- og innlandsfiskloven § 6. Det har derfor vært Klima- og miljødepartementets syn at TF har hatt en tilknytning til den offentlige fiskeforvaltningen. Elveeierlag i andre vassdrag er opprettet med hjemmel i lakse- og innlandsfiskloven § 25, og er ikke direkte knyttet til den offentlige fiskeforvaltningen. Dette er noe av det som skiller TF fra andre elveeierlag. Klima- og miljødepartementet har ansett TF som en blanding av et offentlig og et privatrettslig organ, som utøver oppgaver av både offentligrettslig og privatrettslig karakter. Sametinget og TF selv har ment at TF er et privatrettslig organ som forvalter fiskerettighetene på norsk side av vassdraget. I henhold til hovedformålet i dagens Tanaforskrift, skal TF forvalte fisken og fisket i elva på vegne av begge rettighetshavergruppene, og i tråd med formålet og innenfor rammene av vedtak fattet etter lakse- og innlandsfiskloven, naturmangfoldloven, lokale forskrifter, og avtaler med finske myndigheter. I tillegg utfører TF en rekke oppgaver som tidligere var lagt til ulike statlige organer, blant annet organisering av fisket, tildeling av laksebrev, oppsyn og fangstregistrering. TF har også bidratt i arbeidet med overvåking av laksebestandene i Tanavassdraget.

TF består i dag av ni medlemmer. De som har rett til garnfiske, også kalt de fiskeberettigete eller laksebreveierne, velger fem representanter gjennom direktevalg på fellesmøtet. Kommunene oppnevner to representanter hver gjennom vedtak i kommunestyrene. TF har en administrasjon som i dag består av to årsverk – en administrativ direktør og en biolog. De siste to årene har de også hatt ytterligere en biolog ansatt i en prosjektstilling. Hver fiskesesong inngår TF midlertidige kontrakter med fagpersoner som bistår i feltarbeidet, med både oppsyn og gytefiskteelling.

2 Behovet for endringer i Tanaforskriften

TF som organ har fungert i 13 år, og er nå i sin fjerde periode. Etter valget av nye medlemmer i 2023 oppstod det uenigheter om hvilke krav som gjelder for sammensetning av medlemmer i TF. I forlengelsen av dette har det blitt klart at TF, KLD og Sametinget har hatt ulike oppfatninger av hvilken type organ TF er og skal være. Dette har medført at samarbeidet mellom TF og offentlige myndigheter tidvis har vært krevende. Noe av dette kan ha rot i uklarheter i Tanaforskriften og i fordelingen av ansvar mellom TF og statlige myndigheter.

KLD har gjennom 2023 og 2024 mottatt mange henvendelser med reaksjoner på TFs vedtak og prosesser og også med krav om at departementet griper inn og sørger for at TF følger internt og offentlig regelverk. TF og Sametinget mener at noen av departementets svar på henvendelser det har mottatt, har vært med på å vanskeliggjøre TFs arbeid. Det har blitt tydelig at flere punkter i Tanaforskriften bør presiseres og/eller videreutvikles. Uklarheter i forskriften fører lett til egne tolkninger av bestemmelsene og påfølgende konflikter. Formålet

med den foreslåtte forskriftsendringen er å minimere dette tolkningsrommet slik at TF kan fungere bedre og mer effektivt.

Det har vært etterlyst mindre endringer i Tanaforskriften, for eksempel endring av bestemmelser som ikke lenger er relevante, og presisering av bostedskravet. Samtidig har andre påpekt behovet for større endringer, som at TF bør være underordnet et annet organ som kan påse at bestemmelsene i Tanaforskriften følges, eller en avklaring av forholdet mellom TF og de fiskeberettigetes fellesmøte.

Departementet finner det uansett naturlig å foreta en gjennomgang av Tanaforskriften etter 13 års funksjonstid, for å se hvilke bestemmelser som ikke har fungert etter hensikten og hvordan forskriften kan utbedres. Klima- og miljøminister Tore O. Sandvik holdt et åpent møte om dette temaet i Karasjok 21. oktober 2024, hvor mange rettighetshavere deltok og bidro med muntlige innspill til forskriftsendringer. Departementet har også mottatt skriftlige forslag til endringer. KLD, TF og Sametinget har gjennomført konsultasjoner, jf. sameloven kapittel 4, om endringer i forskriften i 2025. Det har vært møte mellom KLD og Sametinget 10. januar, og mellom KLD, TF og Sametinget 25. februar og 20. mai. De endringer som foreslås nedenfor bygger på mottatte innspill og de gjennomførte konsultasjonene. Det er enighet mellom KLD, TF og Sametinget om høringsnotatet. Det bes særlig om synspunkter på de alternative forslagene i spørsmål om ivaretagelse av geografisk representativitet og valg av medlemmer på fellesmøtet i § 7.

Det er viktig å presisere at endringene i Tanaforskriften som her foreslås, kun gjelder organisering av TF og regler for TFs arbeid. Forslaget innebærer ingen endringer i eksisterende rettigheter eller i kravene til knyttet til fiskerett, og berører heller ikke prosesser for regulering av laksefisket.

3 Departementets forslag til endringer i Tanaforskriften

3.1 Nærmere om hvilken type organ TF skal være

Klima- og miljødepartementet har siden oppstarten i 2011 ansett og behandlet TF som et lokalt forvaltningsorgan med hybride trekk, som en blanding mellom et offentligrettslig og privatrettslig organ. I konsultasjonene mellom Miljøverndepartementet og Sametinget om Tanaforskriften i 2010 la Sametinget til grunn at TF var et privatrettslig organ og at det derfor ikke kunne være en generell klageadgang til Direktoratet for naturforvaltning. Løsningen ble den gang at tvister om fiskerett skulle avgjøres av jordskifteretten eller tingretten, og at klageadgangen begrenset seg til avslag på begjæring om innsyn etter offentleglova. Særegne forhold ved Tanavassdraget, som størrelsen på vassdraget, det store antallet rettighetshavere og at vassdraget er riksgrense mot Finland, gjorde det naturlig å opprette TF gjennom en egen forskrift, der det også ble lagt inn visse saksbehandlingsregler for TF etter forvaltningsloven om veiledningsplikt, saksbehandlingstid, taushetsplikt og forhåndsvarsel med uttalelsesrett.

Av Tanautvalgets rapport fremgår det at utvalget foreslo at det ble etablert et lokalt forvaltningsorgan for Tanavassdraget, og at oppgaver av privatrettslig karakter, blant annet fiskekortsalg, fiskeoppsyn og fangstrapportering som da lå til lensmannen, politimesteren og Fylkesmannen overføres til det lokale forvaltningsorganet.¹ Forvaltningen av Tanavassdraget hadde frem til dette vært lagt til statlige organer, det vil si fylkesmannen, politimesteren og lensmennene i Tana og Karasjok. Laksebreveierne hadde imidlertid hatt ansvar for den interne fordelingen av fisket mellom de fiskeberettigede. Laksebreveiernes forening hadde bidratt i betydelig grad til forvaltningen av vassdraget gjennom nært samarbeid med de statlige forvaltningsmyndighetene.

Den hybride løsningen som departementet har lagt til grunn i sin forståelse av TF, har imidlertid ført til visse uklarheter i ansvarsforholdet mellom KLD og TF. Departementet ser at det kan være enklere å definere TF som et privatrettslig organ som i enkelte tilfeller kan tillegges offentligrettslige oppgaver der TF ønsker dette. TF og Sametinget støtter dette forslaget, og mener adgangen til å kunne påta seg offentligrettslige oppgaver i noen tilfeller kan være nødvendig. Forslaget vil innebære at TF i all hovedsak har ansvar for forvaltningen av fiskerettighetene i vassdraget, og de oppgaver som følger av disse. TF vil da ikke lengre bli ansett som et delvis offentlig forvaltningsorgan, men en privatrettslig sammenslutning av rettighetshavere. Dette vil i praksis medføre minimale endringer i arbeids- og ansvarsfordelingen mellom KLD og TF, men vil tydeliggjøre rollene og bidra til klarere grensetrekning mellom organene.

Klima- og miljødepartementet er øverste myndighet for lakseforvaltningen, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 6 og setter de offentligrettslige rammene for regulering av fisket i Tanavassdraget. Forslaget innebærer at TF vil være et privatrettslig organ som har oppgaver knyttet til organisering og gjennomføring av fisket, oppsyn, salg av fiskekort og regulering av fisket innenfor de rammer som er satt av statlige myndigheter. Dette er oppgaver TF har i dag etter Tanaforskriften § 6. Fordi det foreslås å forskriftsfeste TF som et rent privatrettslig organ, foreslås det en presisering av TFs rolle i forskriftens § 1 (formål) og § 6 (Tanavassdragets fiskeforvaltning).

Selv om TF vil være et privatrettslig organ, vil de kunne tillegges enkelte offentligrettslige oppgaver. Størrelsen på vassdraget, at det er et grensevassdrag og ikke minst antallet rettighetshavere tilsier at det fortsatt er hensiktsmessig at sentrale regler om TF fastsettes i forskrift.

Departementet ser at det i noen sammenhenger har oppstått forvirring om hvem som representerer TF utad, og dermed hva som er TF sine synspunkter. Dette gjelder særlig når enkeltpersoner eller administrativt ansatte har kommunisert synspunkter som ikke nødvendigvis er forankret hos et samlet TF eller et flertall av medlemmene i TF. Departementet vil påpeke at det er relativt vanlig å omtale TF som et styre, selv om dette ikke er gjort i Tanaforskriften. Departementet foreslår derfor en egen bestemmelse om styrets oppgaver og at TF ellers omtales som et «styre» hvor dette er relevant i forskriften.

¹ Tanautvalgets rapport, s. 5. [Tanautvalget - rapport forslag til lokal forvaltning i Tanavassdraget 25 11 09](#)

3.2 Nærmere om fiskerett og adgang til fiske

Departementet foreslår å tydeliggjøre kravet til bosted for fiskeberettigede i § 3 ved å legge til at vedkommende rettighetshaver må være folkeregistrert på og faktisk bosatt på eller nær den grunnen som kvalifiserer til fiskerett etter bestemmelsen. Presiseringen er ment å tydeliggjøre det som er gjeldende rettstilstand. Kravet til folkeregistrert og reelt bosted skal bidra til å sikre at de spesielle rettighetene i forskriften faktisk tilfaller de som er berettiget. Presiseringen skal videre bidra til å unngå eventuelle tvilstilfeller og omgåelse av regelverket.

At rettighetshavere må være folkeregistrert på og faktisk bo på den grunnen som kvalifiserer til fiskerett har blitt påpekt i en tidligere forskriftsendring i 2014², men er ikke omtalt eksplisitt i forskriften. Departementet mener dette er en nyttig klargjøring av kravet til bosted i § 3. Det samme kravet vil gjelde ved bortleie av garnfiskerett til personer som er folkeregistrert i og faktisk bosatt i elvedalen.

Departementet presiserer videre at retten til stangfiske etter § 4 tilligger personer som er folkeregistrert og faktisk bosatt i Tana eller Karasjok kommune. Også her foreslås denne presiseringen inntatt i forskriften.

3.3 Valg av medlemmer til Tanavassdragets fiskeforvaltning

Det er viktig at begge rettighetsgrupper (fiskeberettigete og stangfiskerne) har god geografisk spredning blant sine medlemmer. Det foreslås derfor å presisere kravene til geografisk spredning nærmere i forskriftens § 7. Dette poenget har vært løftet i flere av de innspill departementet har mottatt. Tanavassdraget er langt, og situasjonen langs vassdraget er ikke den samme i øvre og nedre deler. Som følge av svakere laksebestander, har laksefisket i Karasjok-området og øvre deler av vassdraget lenge vært minkende og fiskere i disse områdene har opplevd nedgangen i laksebestandene tydeligere og over lengre tid enn fiskere i nedre deler av elva. Samtidig ligger de største gyteområdene og leveområdene til ungfish av laks (produksjonen av laksesmolt) i hovedelva og øvre deler av vassdraget,³ mens antall fiskere og fangstvolum er størst i nedre deler. De ulike interessene i vassdraget er imidlertid mer finmasket enn mellom de i øvre og de i nedre deler av vassdraget. Interesser i hovedløp og sideelver er en del av dette bildet.

Det foreslås også å ta inn en egen bestemmelse om kjønnsrepresentasjon ved valg av medlemmer med personlige stedfortredere. Det foreslås at det tas inn et krav om at de fiskeberettigete skal velge både menn og kvinner til både medlemmer og personlige stedfortredere. Dette vil bety at det må være minst ett medlem og én personlig stedfortreder av hvert kjønn. For medlemmene fra stangfiskerne foreslås det at kommunene skal følge

² Forslag til endringer i forskrift 4. februar 2011 nr. 119 om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget (Tanaforskriften) - [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

³ Status for laksebestandene i Tanavassdraget i 2024, Rapport fra overvåknings- og forskningsgruppen for Tana 1/2025, s. 3.

likestillings- og diskrimineringsloven i sine oppnevninger av medlemmer og personlige stedfortredere. Dette vil i praksis bety at kommunene skal oppnevne ett medlem av hvert kjønn og personlige stedfortredere av hvert kjønn.

Departementet foreslår i annet ledd å beholde funksjonstiden på fire år. Departementet har vurdert å innføre en begrensning på at et medlem ikke kan sitte lengre enn to perioder i TF (verken sammenhengende eller separat). Dette ville kunne sikre variasjon i TFs sammensetning, samtidig som begrensningen på to perioder, totalt åtte år, gir rom for at medlemmer kan bygge opp erfaring og kompetanse for å sikre kontinuitet i organet. TF ønsker ikke selv en slik regel, og mener at det kan være begrensende fordi det ikke er mange rettighetshavere som ønsker å engasjere seg i TF. Videre har TF framholdt at dersom styret skal fungere godt er det nødvendig at styremedlemmer har inngående kunnskaper om fisk og fiske i elva, noe som taler for at det kan være lite hensiktsmessig å ha en regel om tidsbegrensning for styrearbeid. Departementet foreslår ingen endring med begrensning på hvor mange perioder styremedlemmer kan sitte, men ønsker høringsinstansenes synspunkter på dette.

I dagens Tanaforskrift heter det at leder- og nestledervervet skal skifte annethvert år mellom representantene fra stangfiskerne valgt av kommunene og representantene fra de fiskeberettigete, og dette foreslås videreført. Departementet har vurdert om det også bør forskriftsfestes at det rulleres på ledervervene også i henhold til geografisk tilhørighet, men har funnet at det kan bli for begrensende.

3.4 Valg av fiskeberettigetes representanter

Gjennom vedtakelsen av Tanaforskriften i 2011 ble det bestemt at de fiskeberettigete skulle velge sine representanter til TF i det som ble kalt fellesmøtet, som var en sammenslåing av laksetingene i Tana og Karasjok. Tanken var at man skulle komme til enighet om representanter som representerte hele vassdraget og som skulle fremme de fiskeberettigetes ulike interesser i TF. Departementet mener at systemet med ett fellesmøte for valg av representanter ikke fullt ut har fungert etter hensikten, og det er noe misnøye med denne løsningen, særlig i øvre deler av vassdraget. Ettersom de fiskeberettigete i Tana er i flertall, har mange gitt uttrykk for at de opplever at flertallet i Tana velger de representanter de ønsker og at stemmer fra Karasjok ikke er tilstrekkelige til å få gjennomslag. Dette er det punktet KLD har mottatt flest innspill på, og mange påpeker at man bør gå tilbake til det gamle systemet med to lakseting, og at Tana og Karasjok da velger sine egne representanter til TF.

TF og Sametinget har vært skeptiske til en slik endring. De peker på at interessemotsetningene langs vassdraget ikke følger kommunegrensene, og at det også er ulike interesser blant fiskeberettigete i samme kommune. Fellesmøtet fungerer som en møteplass for å diskutere slike ulike interesser og felles utfordringer. TF og Sametinget mener det er viktig å opprettholde systemet med ett fellesmøte, og er redd for at separate

valg for fiskeberettigete bosatt i Tana kommune og Karasjok kommune, alternativt to adskilte fellesmøter, både er komplisert å gjennomføre og kan føre til mer konflikt.

Departementet ønsker høringsinstansenes syn på dette spørsmålet, og har derfor skissert tre ulike alternativer i § 7. Det første alternativet er at man beholder dagens ordning med valg på fellesmøtet, men hvor det i forskriften presiseres at to av medlemmene med stedfortredere skal ha bosted i Tana kommune og Karasjok kommune. Det andre alternativet er at det holdes ett fellesmøte, men at det holdes separate valg. Fiskeberettigete i Tana kommune velger tre medlemmer med stedfortredere, og fiskeberettigete i Karasjok velger to medlemmer med stedfortredere. I neste periode skal dette flertallet skiftes, slik at det velges tre medlemmer fra Karasjok og to fra Tana. Deretter veksler flertallet mellom kommunene hver periode. Det tredje alternativet er likt alternativ to, men uten forslag om separate valg. Også her skifter flertallet, men det foretas ett felles valg.

Det foreslås at fellesmøtets rådgivende funksjon videreføres, ved at fellesmøtet også kan uttale seg om alle spørsmål av betydning for fisk og fisket i Tanavassdraget. For tilfeller hvor det er ønskelig å drøfte slike spørsmål uten å gjennomføre valg av representanter, kan det innkalles til ekstraordinært fellesmøte.

Det har vært uttrykt ønsker om at de fiskeberettigete bør kunne kreve at det avholdes fellesmøte, også uten at dette er særskilt bestemt av TF. Slik reglene er lagt opp i dag er det TF som kaller inn til fellesmøte, og TF kan da i realiteten også blokkere et fellesmøte. Fellesmøtet har en uttalelsesrett og bør derfor kunne møtes også uten at det er TF som tar initiativ til å kalle inn. Departementet foreslår derfor en regel om at TF skal innkalle til ekstraordinært fellesmøte ved krav fra minst én tredjedel av de fiskeberettigede. Departementet vil likevel også understreke at de fiskeberettigete står fritt til å samles på eget initiativ når de måtte ønske det.

3.5 Kontrollkomité

Departementet har erfart at det er ulike forståelser av hvilken type organ TF er, hvor noen også har forstått det slik at departementet er en klageinstans for beslutninger i TF. Dette har synliggjort et behov for å klargjøre i forskriften at TF er et lokalt rettighetsorgan. Siden TF forvalter ulike fiskerettigheter for mange rettighetshavere i et stort område er det også et behov for å etablere mekanismer som sikrer trygghet for at TF driver i samsvar med forskriften.

Departementet foreslår derfor at det opprettes en kontrollkomité for TF, etter modell fra Finnmarksloven. Komiteen vil bestå av tre personer, en komitéleder fra Sametinget og én representant hver fra Tana og Karasjok kommuner. Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med TF-styrets virksomhet. En slik kontrollkomite vil kunne sikre legitimiteten til TF, og bidra til bredere trygghet hos rettighetshaverne for at TF drives i samsvar med forskriften. En slik ordning vil både være en støtte for TF, avlaste departementet for henvendelser om TF og være et sted å henvende seg for rettighetshavere å få avklart forståelser og forventninger.

Ordningen vil også gi mulighet for en ekstern kontroll av TF uten at det er et klageorgan for enkeltbeslutninger TF-styret fatter, og uten at det knyttes opp mot statlige myndigheter og departementet. En kontrollkomite vil være med på å tydeliggjøre TFs rolle som privatrettslig organ.

Når det foreslås å gi nærmere regler om TFs sammensetning, er det også viktig at det etableres mekanismer som sikrer at slike krav overholdes. TF-styret består av de personer som velges fra de ulike organene, og det er opp til hvert enkelt organ å sørge for at kravene til kjønnsrepresentasjon og geografisk spredning overholdes. TF kan ikke selv være ansvarlig for å sikre en forskriftsmessig sammensetning av medlemmer, når disse velges av tre ulike organer. TF har i dag ikke noe overordnet organ som kontrollerer at sammensetningen blir riktig, eller som kan pålegge kommunene eller de fiskeberettigete å foreta nye valg når dette er nødvendig.

Det foreslås også at kontrollkomiteen skal kunne avgjøre om det foreligger «særlige grunner» for å skifte ut et styremedlem, jf. Tanaforskriften § 6 tredje ledd. Dette betyr at dersom et medlem eller en stedfortreder ønsker å trekke seg fra styret grunnet personlige forhold, er det kontrollkomiteen som avgjør om dette vilkåret er innfridd. Det samme er tilfelle der kommunene eller flertallet blant de fiskeberettigete på fellesmøtet fremmer krav om å skifte ut medlemmer eller stedfortredere grunnet vesentlig mislighold av vervets oppgaver. Kontrollkomiteen vil i tillegg ha som oppgave å godkjenne TFs årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning, velge TFs revisor, godkjenne låneopptak og garantistillelser, og godkjenne fordeling av ubrukte driftsmidler til de fiskeberettigete.

TF mener det er en grunnleggende demokratisk rett å kunne skifte ut sine oppnevnte styremedlemmer dersom det er et klart flertall blant de fiskeberettigede på fellesmøte eller i kommunestyret for dette. Deres hovedsyn er derfor at utskiftning av styremedlemmer kan skje dersom det er 2/3 flertall i kommunestyret og 55% støtte for det blant de fiskeberettigede på ekstraordinært fellesmøte som er innkalt etter at en tredjedel av alle fiskeberettigede har krevd det. Departementet og Sametinget legger vekt på at TF er et lokalt privatrettslig organ som skal ivareta ulike rettigheter og interesser og at det derfor er rimelig å legge inn reguleringer som begrenser anledningen til konfliktorienterte kamper om styresammensetningen. Det foreslås derfor ikke en slik direkte adgang til å skifte ut medlemmene, men spørsmålet overlates til kontrollkomiteen etter krav fra den enkelte rettighetsgruppe.

Det er ingen alminnelig klageadgang på TFs vedtak. Uenigheter om beslutninger som gjelder rettigheter må avgjøres av tingretten eller jordskifteretten jf. § 16 i dagens Tanaforskrift. Klager på vedtak om dokumentinnsyn kan rettes til Statsforvalteren i Troms og Finnmark jf. § 15 tredje ledd. Utover dette, er det ikke klageadgang på TFs vedtak, men departementet foreslår at kontrollkomiteen kan vurdere henvendelser som gjelder TFs drift, saksbehandling, forvaltningsbeslutninger og annet.

3.6 Generelle retningslinjer for styret

Departementet foreslår at det tas inn en bestemmelse om styrets arbeid og plikter i § 8. Her fastsettes rammene for styrets ansvar, beslutningsdyktighet og hvilke vedtak som må fattes med kvalifisert flertall. I dagens forskrift kreves kvalifisert flertall for vedtak som gjelder forvaltning av stangfisket, innskrenking av fisket, inntekter og oppgaver, oppsyn, forhandlinger med Finland, utestenging fra fiske og budsjettvedtak. Bakgrunnen for kravet om kvalifisert flertall var et ønske om at TFs viktigste vedtak skulle være omforente og var en sterk oppfordring til å arbeide frem løsninger som hadde god forankring blant medlemmene. Departementet er fortsatt av den oppfatning at det bør stilles krav om kvalifisert flertall ved noen typer vedtak, men at det ikke er nødvendig for alle typer saker som er listet opp i bestemmelsen. Erfaring viser også at ikke alle disse saksfeltene er omtvistet. Det foreslås at kvalifisert flertall kreves for vedtak som gjelder innskrenking av fisket, TFs inntekter og budsjettsaker. I et organ med ni medlemmer vil kvalifisert flertall tilsi seks av ni stemmer.

3.7 Andre endringer

Det foreslås å ta ut fjerde avsnitt i dagens § 11 (§ 14 i forslaget under), som lyder: «Dokumentert oversikt over salg av fiskekort på riksgrensestrekingen med tilhørende inntekter for det enkelte år skal sendes Fylkesmannen i Finnmark innen 15. november hvert år.» Denne bestemmelsen har mistet aktualitet etter ikrafttredelsen av Tanaavtalen i 2017. Etter dagens ordning beholder TF alle inntekter fra salg av fiskekort.

Det foreslås også å ta ut annet avsnitt i dagens § 13 (§ 16 i forslaget under), som lyder: «Ved regionale forhandlinger med Finland om fiskeregler og fiskekortpriser for tilreisende fiskere skal Tanavassdragets fiskeforvaltning utpeke to representanter til den norske forhandlingsdelegasjonen etter de samme prinsipper som nevnt i første ledd.» Denne bestemmelsen var knyttet til Fylkesmannens myndighet til å regulere sportsfisket i Tanavassdraget sammen med regional myndighet på finsk side. Etter ikrafttredelsen av Tanaavtalen i 2017, er denne myndigheten lagt til Klima- og miljødepartementet og TFs deltakelse i forhandlinger dekkes av bestemmelsens første ledd.

Det foreslås å ta inn i dagens § 13 (§ 17 i forslaget under) at TF kan utpeke *minst* to representanter til den norske delegasjonen i forhandlinger med Finland om avtale om fiske i Tanavassdraget. Dette for å åpne for bredest mulig kompetanse om fisk og fiske i hele vassdraget. Utpeking av flere enn to representanter må skje i samråd med departementet.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget innebærer få reelle endringer, og er i hovedsak kun presiseringer av allerede eksisterende regler.

For Sametinget, Tana kommune og Karasjok kommune vil forslaget medføre noen mindre kostnader for finansiering av deres oppnevnte medlemmer og stedfortrederes utgifter og

godtgjørelse i kontrollkomitéen. Det antas at saksbyrden vil være liten, og kostnaden vil dermed også være beskjeden.

Det antas at klarere regler i Tanaforskriften vil bidra til mindre tolkingsuenighet og mer effektiv forvaltning, også lokalt.